

గ ల్ప క

నువ్వేం చేశావు?

“కృష్ణ”

అత్రుడయారు దివ్యజ్ఞాన సమాజమువారి గేటు ప్రాంతాన్ని అగింది బస్సు. ఒక అగ్రజాతి కుటుంబమూ ఇద్దరు పాటకపుస్త్రీలూ బస్సువైపు కదిలారు. పిల్లలూ పెద్దలూ, కుటుంబము వారూ ఎక్కారు బస్సు. పాటకపుస్త్రీలలో చిన్నది పద్నాలుగేళ్ళది ఏడ్చింది. రెండోది ఓదారుస్తోంది, “ఫరవాలేదమ్మా. భయపడి బెంగపెట్టుకోకు. నీకు కడుపునిండా బువ్వ ఉంటుంది. నీ జీతములో నాలుగురూపాయలు మిగిలితే ముక్కుపుడక, దుద్దులు, చేయించుకుందువుగాని.” బస్సు బయల్దేరింది... ఇది నాలుగుసెలలక్రితము జరిగినఘటన. నా మెదడులో ముద్రపడిపోయింది. నేడు మళ్ళీ ఆ పిల్ల తిరిగి వచ్చేసింది ఇంటికి. ఇరుగు పొరుగు వాళ్లు చేటలంత ముఖాలుచేసుకుని వల్లిని ప్రత్యుత్థానం చేస్తున్నారు.

వల్లి తల్లికి వంట్లో బాగులేదు. ఎముకలూ చర్మమూ మిగిలేయి. చచ్చిపోతానని ఉత్తరం రాయించిందట వల్లిని పంపమని. ఆ సంపన్నులు వెంటనే పంపిచేశారు. వల్లితండ్రి చేతిబండిలాగి రోజుకి రూపాయి సంపాదిస్తాడు. తల్లి పనిచేసే స్థితిలోలేదు. ఒకపిల్ల ఎనిమిదేళ్ళది, ఇంకొకతె నాలుగేళ్ళది, పదిసెలల చేతిపిల్లవాడు. వల్లి ఆరు రూపాయలు తెచ్చి తల్లిచేతిలో పెట్టింది.

“రేపటినుంచి వల్లి ఏం చెయ్యాలి? పనిలో చేరితే మూడుపూటలూ భోజనం ఎవరూ పెట్టరు. ఒక పూట తిండిపెట్టి నాలుగు రూపాయలు ఇస్తారు. ఆ రూపాయలు వల్లికే రెండోపూటకీ సరిపోవు. వల్లి చెల్లెళ్ళు పని చెయ్యలేరు. మరి బ్రతకడ మెలాగి?” అని అడిగేను స్నేహితుల్ని మెరీనాలూ ఇసుకమీద కూర్చున్నప్పుడు. ఎవరూ మాట్లాడ లేదు. “తిండి కావాలంటే పని చెయ్యాలికదూ, పని చేస్తుంది వల్లి, తిండిచాలదు. ఎలాబతకాలి?” మళ్ళీ అలాగే ఎవరూ మాట్లాడలేదు. “ఊరు కంటేకాదు. మనం స్వతంత్ర భారత పౌరులం.

తప్ప ఎవరిమీదో వడవెయ్యడానికి నీలులేదు. మీరూ బ్రతకాలి ఆ కుటుంబం?”

“ముప్పి.”

“ఎవ్వరేనా ముప్పిపెడతారా యారోజుల్లో? ఇందాకా బిడ్డనెత్తుకు వచ్చిందే అడమనీ, మనమే మిచ్చామా?”

“ఈ సమస్యలు వ్యక్తులు తీర్చగలిగినవి కావు. ప్రభుత్వం పట్టుకోవాలి.”

“ప్రభుత్వమంటే మనమే. ఇంకా వైవాళ్యన రున్నారూ... చేస్తోంది ప్రభుత్వం. బిచ్చగాళ్ళ కందరికీ పని కల్పించడానికి ఫూర్ హవునుపెట్టింది. బిచ్చగాళ్ళు కావాలావున్న గూర్ఖావాడికి లంచం పెట్టి తప్పించుకొచ్చేవారు.”

“అందికే బిచ్చము ఇవ్వకూడదు”

“ఒప్పుకున్నాను. వరి ఆ కుటుంబముమాట?”

“ఏదేనా పని చూసుకోవాలి.”

“ఎవరు అందులో? ఎక్కడ?”

“పందలు తెచ్చుకోగలిగిన మనలోనే కుటుంబ మంతా ఒక్కడిమీద ఆధారపడలేక పోతోంది. రోజుకి రూపాయి లేగలిగిన వాడి ఒక్కడి మీద నాలుగు ప్రాణాలు ఆధారపడితే ఎలాగ?”

“వల్లితల్లికి వంట్లో బాగున్నప్పుడు పిడకలుచేసి, పుల్లలేరి, పాచిపనిచేసే ఎనో తెచ్చేది. చిన్న పిల్లాడు పుట్టిన తర్వాత దాని వంట్లో ఏదోరోగం ప్రవేశించింది.”

“హాస్పిటల్లలో చేరికంటే?”

“చేర్చుకోలేదుట. వాళ్ళుచేర్చినా ఈ బిడ్డ నెవరు చూస్తారూ అంటుంది.”

“అన్నీ చిక్కలే. నిజమా? అల్లికా?”

“రా. చూస్తాను... ఇప్పుడు.”

“నన్నేం చెయమంటావ్?”

“ఏం చెయ్యమనసురా బాబూ ఏం చెయ్యాలనే అడుగుతూంట! ఏం చేసి అడుగుతున్నామా ప్రశ్న! ప్రభుత్వం చెయ్యాలిట. నువ్వేం చేశావు?”